

Sygn. akt: I C 185/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący: sędzia Juliusz Ciejek

Protokolant: sekretarz sądowy Anna Kosowska

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2022 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. K.**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę, rentę i ustalenie

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki M. K. kwotę 426.000 (czterysta dwadzieścia sześć tysięcy) zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 grudnia 2022 r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powódki rentę miesięczną w kwotach:

- po 3.984 zł 89 gr (trzy tysiące dziewięćset osiemdziesiąt cztery złote osiemdziesiąt dziewięć groszy) od 1 kwietnia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.,

- po 3.673 zł 89 gr (trzy tysiące sześćset siedemdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.,

- po 3.280 zł 79 gr (trzy tysiące dwieście osiemdziesiąt złotych siedemdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.,

- po 3.314 zł 22 gr (trzy tysiące trzysta czternaście złotych dwadzieścia dwa grosze) od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.,

- po 9.435 zł 58 gr (dziewięć tysięcy czterysta trzydzieści pięć złotych pięćdziesiąt osiem groszy) od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia zapłaty,

płatną do 10-ego dnia każdego miesiąca, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku zwłoki,

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

IV. znosi wzajemnie między stronami koszty procesu,

V. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Olsztynie tytułem zwrotu kosztów sądowych od pozwanego kwotę 31.544 zł 88 gr (trzydzieści jeden tysięcy pięćset czterdzieści cztery złote osiemdziesiąt osiem groszy),

VI. nie obciąża powódki nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 29 marca 2019 r. przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. powódka M. K. wniosła o:

1. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 1.446.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 13 maja 2017 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia,
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki renty w kwocie 20.500 zł miesięcznie z tytułu całkowitej utarty zdolności do pracy zarobkowej płatnej do dnia 10 każdego miesiąca z wyrównaniem od stycznia 2017 r.
3. ustalenie odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku z dnia 31 grudnia 2016 r. mogące powstać w przyszłości.

Nadto, wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego według norm przepisanych (z uwzględnieniem opłat skarbowych od pełnomocnictw), o ile nie zostanie przedłożony spis kosztów.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w dniu 31 grudnia 2016 roku była pasażerką samochodu osobowego marki B. nr rej. (...), który brał udział w wypadku drogowym. Na skutek zdarzenia powódka doznała wielonarządowych obrażeń ciała, skutkujących trwałym kalectwem. Jest osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji, całkowicie uzależnioną od całodobowej opieki innych osób. Powódka wskazała, że jej stan zdrowia systematycznie ulega pogorszeniu. Rzeczywisty trwały uszczerbek wynosi powyżej 200%. Powódka w chwili wypadku miała 26 lat – była młoda i pełna planów na przyszłość, dopiero wkraczała w dorosłe życie. Na skutek wypadku marzenia i plany powódki nie zostaną zrealizowane. Wskazała, że do końca swego życia będzie uzależniona od opiekunów bo sama nie jest w stanie zrobić przy swojej osobie dosłownie nic. Powódka podniosła, że zdrowie i życie ludzkie jest dobrem podlegającym szczególnej ochronie i dochodzona tytułem zadośćuczynienia kwota nie powinna być wygórowaną.

W wyniku wypadku powódka całkowicie utraciła zdolność do pracy zarobkowej. Wskazała, że jest to przesłanka uzasadniająca przyznanie renty wyrównawczej. Przed wypadkiem powódka pracowała. Renta wyrównawcza z tego tytułu powinna wynosić nie mniej niż 3.500 zł miesięcznie.

Ponadto, w związku z zdarzeniem znacznie zwiększyły się potrzeby powódki. Powódka wydaje miesięcznie średnio ok. 5.333 zł na koszty leczenia. Dodatkowo konieczne jest opłacenie kosztów opieki nad powódką w wysokości 9.490 zł, ponieważ poszkodowana od dnia wypadku wymagała, wymaga i do końca życia będzie wymagała całodobowej opieki osób trzecich. W skład renty na zwiększone potrzeby również powinny zostać włączone inne koszty tj. ryczałt na dojazdy w kwocie 500,00 zł miesięcznie, ryczałt na środki niezbędne do utrzymania higieny w kwocie 300,00 zł miesięcznie.

Powódka wskazała, że bezpowrotnie utraciła sprawność, samodzielność, perspektywę na uzyskanie sprawności, życie towarzyskie i zawodowe. W wyniku czego musiała zrezygnować z planów na przyszłość takich jak małżeństwo, macierzyństwo czy kariera zawodowa. W ocenie powódki zmniejszenie widoków powodzenia na przyszłość podlega rekompensacie w formie renty i z tego tytułu powódka dochodzi kwoty 2.000,00 zł miesięcznie.

(pozew – k. 4-14v)

Powódka pismem z dnia 10.04.2019 r. dokonała modyfikacji powództwa w zakresie pkt 1 i 2 pozwu w ten sposób, że powódka wniosła o:

1. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 1.446.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 9 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia,
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki renty w kwocie 20.500 zł miesięcznie z płatnej do dnia 10 każdego miesiąca z wyrównaniem od stycznia 2017 r. na podstawie art. 444 § 2 k.c.

(pismo powódki z dnia 10.04.2019 r. – k. 273)

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Ponadto, pozwany wniósł o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu wskazał, że istotne znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy ma to, czy powódka w chwili zdarzenia miała zapięte pasy. Pozwany wypłacił powódce dotychczas kwotę 554.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznana krzywdę oraz 20.000 zł tytułem ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków. Żądanie pozwu jest rażąco wygórowane i całkowicie oderwane od ukształtowanych kryteriów wynagrodzenia szkody niemajątkowej. W ocenie pozwanego niezasadne jest również dochodzenie odsetek od żądanej kwoty zadośćuczynienia za czas poprzedzający wyrokowanie.

W zakresie żądania powódki o zapłatę renty pozwany wskazał, że roszczenie rentowe musi być uzasadnione koniecznością ponoszenia stałych i powtarzających się oraz celowych i koniecznych wydatków wynikających z doznanego rozstroju zdrowia. Pozwany podniósł, że załączone do pozwu rachunki i faktury obejmujące wydatki za rok 2017 oraz do końca 2018 r. w łącznej kwocie 74.385,14 zł zostały już w całości przez niego zrefundowane. Ponadto, pozwany zrefundował również koszt opieki nad powódką od 1 stycznia 2017 r. do 22 lipca 2018 r., z wyłączeniem pobytu w szpitalu, wypłacając łączną kwotę 27.426,22 zł.

Pozwany wskazał, że od 23.07.2018 r. wypłaca powódce rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 4.550 zł miesięcznie obejmującą: koszty rehabilitacji w kwocie 2.000 zł, koszty opieki osób trzecich 1.850 zł, koszty dojazdów w wysokości 300 zł, koszty leczenia, sprzętu rehabilitacyjnego w wysokości 200 zł, koszty zakupu środków pielęgnacyjnych, pampersów, podkładów w wysokości 200 zł. W ocenie pozwanego wypłacana przez pozwanego renta należycie zaspokaja zwiększone potrzeby powódki, w szczególności, że jako osoba o orzeczonym znacznym stopniu niepełnosprawności ma prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach. Pozwany zakwestionował również wymiar opieki powypadkowej jako zawyżony oraz zarzucił, że jej koszt nie powinien być kalkulowany przy stawkach stosowanych przez ośrodek pomocy społecznej. Ponadto, renta z tytułu zwiększonych potrzeb powinna również uwzględniać wszystkie świadczenia otrzymywane przez powódkę ze środków publicznych.

W zakresie renty z tytułu utraty zdolności do pracy pozwany wskazał, że za okres od 01.01.2017 r. do 22 lipca 2018 r. wypłacił powódce kwotę w łącznej wysokości 3.579,83 zł. Za dalszy okres tj. od 23 lipca 2018 r. pozwany wypłaca powódce rentę z tego tytułu w kwocie 651,88 zł miesięcznie.

Pozwany wskazał, że roszczenie z tytułu zmniejszonych widoków na przyszłość jak również ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość jest bezzasadne. Powódka nie wykazała interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c.

(odpowiedź na pozew – k. 390-397)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 31 grudnia 2016 r. na drodze krajowej nr (...) na trasie O. P. K. - ówczesny partner powódki, nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując pojazdem nie dostosował prędkości do warunków drogowych w trakcie wykonywania manewru wyprzedzania w wyniku czego doszło do zahaczenia o wyprzedzany pojazd, który to pojazd został zepchnięty do rowu, a pojazd P. K. dachował wpadając do rowu. Skutkiem wypadku było naruszenie czynności narządu ciała i rozstrój zdrowia pasażera samochodu kierowanego przez P. K. tj. powódki pod postacią ciężkiej choroby długotrwałej.

Sąd Rejonowy w O., II Wydział Karny uznał P. K. za winnego spowodowania wypadku, w którym poszkodowaną została powódka i wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności warunkowo zawieszając karę tytułem próby na okres 2 lat.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 28.11.2017 r. w sprawie o sygn. akt (...) znajdującego się w aktach sprawy (...) – k. 108 stanowiących załącznik do sprawy, zeznania świadka M. J. – k. 691v-692, przesłuchanie powódki – k. 864v-865)

W momencie wypadku samochód którym poruszał się sprawca zdarzenia posiadał obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w marce (...), której właścicielem jest pozwane Towarzystwie (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W..

(okoliczność bezsporna)

Powódka w chwili wypadku miała zapięte pasy bezpieczeństwa.

(dowód: protokół przesłuchania P. K. – k. 83 akt sprawy (...) stanowiących załącznik do niniejszej sprawy, protokół oględzin pojazdu – k. 3-4 akt sprawy (...) stanowiących załącznik do niniejszej sprawy, protokół oględzin pojazdu, zeznania świadka M. J. – k. 691v-692)

W wyniku wypadku w dniu 31 grudnia 2016 roku powódka doznała urazu uogólnionego w szczególności urazu kręgosłupa na poziomie (...) z uszkodzeniem rdzenia kręgowego na tym poziomie, skutkiem którego jest niedowład czterokończynowy z zaburzeniami zwieraczy (nietrzymanie kału i moczu), stłuczenia płuc, stłuczenia głowy.

(dowód: opinia sądowo-lekarska – k. 764-780)

Powódka przebywała w szpitalu od 31.12.2016 r. do 10 maja 2017 r.

(dowód: karty informacyjne leczenia szpitalnego – k. 45-54)

Powódka po opuszczeniu szpitala w następujących terminach brała udział w turnusach rehabilitacyjnych:

- od 31.07.2017 r. do 18.08.2017 r. Centrum Rehabilitacyjne (...)
- od 23.08.2017 r. do 13.09.2017 r. Wojewódzki Szpital (...) w G.,
- od 15.09.2017 r. do 06.10.2017 r. (...) S.A.,
- od 22.10.2017 r. do 04.11.2018 r. (...) Sp. z o.o.,
- od 08.01.2018 r. do 02.02.2018 r. Centrum Rehabilitacyjne (...)
- od 20.08.2018 r. do 31.08.2018 r. (...) Sp. z o.o.,

(dowód: karta informacyjna (...) Sp. z o.o. – k. 66-67, k. 69 karta pacjenta Centrum Rehabilitacyjne (...) k. 68, zaświadczenie z dnia 02.02.2018 r. – k. 70, k. 81, k. 491v, karta informacyjna leczenia szpitalnego – k. 55, karta informacyjna – k. 56-57)

Od grudnia 2019 r. do lipca 2019 r. w Szpitalu im. św. J. Ś. w T. powódka miała przeprowadzone zabiegi mające na celu usprawnienie funkcji kończyny górnej prawej.

(dowód: karta informacyjna – k. 799-806)

Powódka mieszka w B. wraz z mamą gdzie wynajmuje mieszkanie. Powódka zdecydowała się zamieszkać w B. z uwagi na ośrodek rehabilitacyjny, z którego usług korzysta.

(dowód: umowa najmu lokalu mieszkalnego – k. 72-74, 75-77, aneks do umowy najmu lokalu mieszkalnego wraz z rozliczeniem – k. 78-80, przesłuchanie powódki – k. 864v-865)

Całodobowo opiekę nad powódką sprawuje jej mama, która w tym celu zrezygnowała z pracy w Niemczech. Powódka potrzebuje pomocy osób trzecich w większości codziennych czynności. Nie jest się w stanie samodzielnie przewrócić, jest osobą leżącą. Powódka jedynie w stanie samodzielnie siedzieć na wózku, jeżeli zostanie na niego posadzona. Powódka jest pampersowana, musi być karmiona, myta. Stan zdrowia powódki wymaga zachowania diety bogatej w mięso.

Powódka nie jest w związku – partner który był sprawcą wypadku zakończył z nią związek.

Powódka w ciągu dnia czasami ogląda telewizję, nie prowadzi życia towarzyskiego.

Do czasu wypadku powódka była zdrową psychicznie, pogodną, aktywną dziewczyną, pełną planów osobistych i zawodowych na przyszłość. Przed wypadkiem powódka jeździła rowerem, chodziła na siłownię.

(dowód: zeznania G. K. – k. 627-628, zeznania J. K. – k. 628v-629v .przesłuchanie powódki – k. 864v-865)

Naruszenie sprawności powódki trwa powyżej 6 miesięcy, ma charakter trwały i nie rokuje poprawy. Powódka nie rokuje wyleczenia i pełnego powrotu do zdrowia.

Skutkiem przedmiotowego wypadku jest porażenie kończyn dolnych i znaczny niedowład kończyn górnych - brak funkcji użytecznej kończyn górnych. Powódka jest niezdolna do samodzielnej zmiany pozycji, jest niezdolna do samodzielnego stania i chodzenia. Skutkiem wypadku i zastosowanego leczenia są trwałe blizny. Ponadto powódka prezentuje objawy zespołu depresyjnego. W wyniku wypadku nastąpiło istotne pogorszenie stanu psychicznego powódki. Przed wypadkiem nigdy nie wymagała leczenia psychiatrycznego, ani wsparcia psychologicznego. Teraz, nieustannie konfrontując się ze swoją sytuacją, utraconym zdrowiem, sprawnością, możliwościami - odczuwa stałą frustrację. Jest rozżalona, rozgoryczona, nie akceptuje tej sytuacji, „nie sposób tego zaakceptować”. Cierpienie psychiczne jest nierozdzielnie związane z utratą zdrowia fizycznego. Powódka cierpi od kiedy zdała sobie sprawę ze swej nieodwracalnej niesprawności.

(dowód: opinia zespołu biegłych sądowych – k. 764-780, przesłuchanie biegłych sądowych – k. 932 – 934).

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18.12.2002 r. u powódki doszło do całkowitego uszczerbku na zdrowiu na który składają się:

- porażenie czterokończynowe 100% wg pozycji 93a,
- stłuczenie płuc 10 % wg pozycji 61a,
- liczne blizny skutkujące 10 % trwałym uszczerbkiem na zdrowiu per analogiam pkt. 19a,
- zaburzenia adaptacyjne i depresyjne wymagające farmakoterapii, skutkujące 20 % długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu per analogiam pkt. 10b.

Łączny uszczerbek powódki na zdrowiu wynosi 140%.

(dowód: opinia zespołu biegłych sądowych – k. 764-780).

Ryzyko powikłań w przyszłości może wynikać z zaprzestania rehabilitacji bądź braku jej systematyczności.

(dowód: opinia zespołu biegłych sądowych – k. 764-780).

Powódka wymaga stałej opieki lekarskiej oraz rehabilitacji celem utrzymania obecnego stanu zdrowia i zapobieganiu powstawania powikłań. Powódka wymaga stosowania farmakoterapii i psychoterapii w związku z objawami zespołu depresyjnego.

Powódka wymaga rehabilitacji w domu niemniej niż 5 raz w tygodniu i 2 razy w roku w ośrodku specjalistycznym. W ramach Narodowego Funduszu Zdrowia powódka może mieć sfinansowane 80 dni rehabilitacji domowej oraz jeden pobyt w roku w ośrodku specjalistycznym. Rehabilitacja powinna odbywać pod nadzorem lekarza rehabilitacji w częstotliwości raz na dwa miesiące.

Powódka nie może korzystać z rehabilitacji w ramach lecznictwa uzdrowiskowego NFZ.

(dowód: opinia zespołu biegłych sądowych – k. 764-780).

Powódka wymagała i nadal wymaga pomocy osób trzecich w wymiarze średnio 9 godzin dziennie. Pomoc dotyczy wszystkich czynności samoobsługi, czynności prowadzenia gospodarstwa domowego. Poza tym obejmuje wszystkie czynności związane z organizacją opieki, leczenia i rehabilitacji powódki, czynności urzędowe.

(dowód: opinia zespołu biegłych sądowych – k. 764-780)

Powódka powinna być pod stałą opieką lekarza POZ, konieczne jest również zapewnienie konsultacji specjalistycznych przynajmniej neurologa i urologa. Powódka wymaga opieki psychiatrycznej, wsparcia psychologicznego i długotrwałej psychoterapii. W ramach publicznej opieki zdrowotnej powódka mogłaby być objęta opieką psychiatryczną środowiskową. Wszystkie powyższe świadczenia mogą być realizowane w ramach publicznej służby zdrowia.

(dowód: opinia zespołu biegłych sądowych – k. 764-780)

Miejski zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności orzekł, że stopień niepełnosprawności powódki jest znaczny.

(dowód: orzeczenia o stopniu niepełnosprawności – k. 60-63, k. 540, k. 790-791, k. 889)

Powódka korzysta z rehabilitacji w Centrum (...). Terapia trwa 3 godziny dziennie. Podczas pobytu w Centrum (...) nie jest zapewniona opieka.

(dowód: zaświadczenie z dnia 05.08.2019 r. – k. 557)

Powódce decyzjami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w B. zostało przyznane świadczenie w formie zasiłku pielęgnacyjnego osobie niepełnosprawnej w kwocie 153 zł miesięcznie na okres od dnia 01.03.2017 r. do dnia 31.08.2021 r.

(dowód: decyzja MOPS z dnia 06.06.2018 r. – k. 58 oraz k. 429, decyzja MOPS z dnia 26.06.2017 r. – k. 59 oraz k. 428, pismo MOPS z dnia 08.09.2019 r. – k. 521, pismo MOPS z dnia 25.04.2022 r. – k. 882)

Powódka otrzymała dofinansowanie ze środków PFRON:

- w dniu 29.03.2018 r. do zakupu środków pomocniczych w wysokości 696 zł oraz do zakupu ortezy w wysokości 2.500 zł,

- w dniu 15.03.2019 r. do zakupu środków pomocniczych w wysokości 1.527,75 zł,

- w dniu 18.02.2020 r. do zakupu środków pomocniczych w wysokości 2.106,00 zł.

(dowód: pismo (...) Centrum Pomocy (...) – k. 536-537 oraz k. 884)

Decyzją z dnia 06.0.2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał powódce prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 28.07.2017 r. do 25.10.2017 r. w wysokości 90% podstawy wymiaru oraz za okres od 26.10.2017 r. do 22.07.2018 r. w wysokości 75% podstawy wymiaru.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 06.07.2017 r. – k. 64-65 oraz k. 427)

Lekarz orzecznik ZUS uznał że powódka jest całkowicie niezdolna do pracy od dnia 31.12.2016 r.

(dowód: orzeczenie lekarza orzecznika ZUS – k. 71 oraz k. 528-529)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacił powódce w okresie od 31.12.2016 r. do 09.09.2019 r. następujące kwoty:

- za marzec 2017 r. w kwocie 511,74 zł (zasilek chorobowy),
- za kwiecień 2017 r. w kwocie 495,27 zł (zasilek chorobowy),
- za maj 2017 r. w kwocie 561,43 zł (zasilek chorobowy),
- za czerwiec 2017 r. w kwocie 566,30 zł (zasilek chorobowy),
- za okres 1-27 lipca 2017 r. w kwocie 509,27 zł (zasilek chorobowy),
- za okres 28-31 lipca 2017 r. w kwocie 91,20 zł (świadczenie rehabilitacyjne),
- za sierpień 2017 r. w kwocie 706,80 zł (świadczenie rehabilitacyjne),
- za wrzesień 2017 r. w kwocie 684,00 zł (świadczenie rehabilitacyjne),
- za październik 2017 r. w kwocie 684,03 zł (świadczenie rehabilitacyjne),
- za listopad 2017 r. w kwocie 570,10 zł (świadczenie rehabilitacyjne),
- za grudzień 2017 r. w kwocie 589,27 zł (świadczenie rehabilitacyjne),
- za styczeń 2018 r. w kwocie 589,27 zł (świadczenie rehabilitacyjne),
- za luty 2018 r. w kwocie 531,76 zł (świadczenie rehabilitacyjne),
- za marzec 2018 r. w kwocie 589,27 zł (świadczenie rehabilitacyjne),
- za kwiecień 2018 r. w kwocie 570,10 zł (świadczenie rehabilitacyjne),
- za maj 2018 r. w kwocie 589,27 zł (świadczenie rehabilitacyjne),
- za czerwiec 2018 r. w kwocie 570,10 zł (świadczenie rehabilitacyjne),
- za okres 1-22 lipca 2018 r. w kwocie 417,74 zł (świadczenie rehabilitacyjne).

Następnie powódce Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacił rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w kwocie netto:

- 1.550,87 zł za okres od 23-31 lipca 2018 r. i sierpień 2018,
- 1.093,96 zł za wrzesień 2018 r.,
- 1.093,96 zł za październik 2018 r.,
- 875,84 zł za listopad 2018 r. (kwota po potrąceniu kwoty 218,12 zł na rzecz MOPS w związku z pobranym zasiłkiem pielęgnacyjnym),
- 1.006,08 zł za grudzień 2018 r. (kwota po potrąceniu kwoty 87,88 zł na rzecz MOPS w związku z pobranym zasiłkiem pielęgnacyjnym),

- 1.093,96 zł za styczeń 2019 r.,
- 1.093,96 zł za luty 2019 r.,
- 1.483,01 zł za marzec 2019 r. (uwzględniono saldo rozliczenia podatku za 2018 r. w kwocie 326 zł),
- 1.157,01 zł za kwiecień 2019 r.,
- 2.045,01 zł za maj 2019 r. (uwzględniono jednorazowe świadczenie pieniężne 888 zł)
- 1.157,01 zł za czerwiec 2019 r.,
- 1.157,01 zł za lipiec 2019 r.,
- 1.157,01 zł za sierpień 2019 r.,
- 1.157,01 zł za wrzesień 2019 r.,
- 1.165,01 zł za październik 2019 r.,
- 2.165,91 zł za listopad 2019 r. (w tym kwota 500 zł, wyrównanie świadczenia uzupełniającego za październik 2019 r.),
- po 1.165,01 zł za każdy miesiąc od grudnia 2019 r. do lutego 2020 r.,
- 1754,91 zł za marzec 2020 r.,
- 1753,91 zł za kwiecień 2020 r. (po potrąceniu kwoty 1,00 zł tytułem rozliczenia podatku za 2019 r.) + 981,00 zł dodatkowe roczne świadczenie pieniężne,
- po 1754,91 zł za każdy miesiąc od maja 2020 r. do lutego 2021 r.,
- 1805,96 zł za marzec 2021 r.,
- 1803,96 zł za kwiecień 2021 r. + 1022,30 zł dodatkowe roczne świadczenie pieniężne + saldo rozliczenia podatku za 2020 r. w kwocie 2,00 zł,
- po 1805,96 zł za każdy miesiąc od maja 2021 r. do października 2021 r.,
- 1805,96 zł za listopad 2021 r. + 1022,30 zł dodatkowe roczne świadczenie pieniężne
- 1805,96 zł za grudzień 2021 r.,
- po 1877,96 zł za styczeń i luty 2022 r.,
- 1974,42 zł za marzec 2022 r.,
- 1974,42 zł za kwiecień 2022 r. + 1217,98 zł dodatkowe roczne świadczenie pieniężne
- po 1974,42 zł za maj i czerwiec 2022 r.

(dowód: pismo ZUS z dnia 09.09.2019 r. – k. 576, pismo ZUS z dnia 08.07.2022 r. – k. 905-906)

Decyzją z dnia 01.03.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał waloryzacji przysługującej powódce renty i ustalił jej wysokość na najniższą rentę z tytułu niezdolności do pracy w kwocie 1250,88 zł. Ponadto, przyznał świadczenie uzupełniające w kwocie 500 zł oraz świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 239,66 zł. W związku z tym, od marca 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacał powódce świadczenia w łącznej wysokości 1805,96 zł.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 01.03.2021 r. – k. 792)

Powódka pismem z dnia 06.05.2017 r. dokonała zgłoszenia szkody pozwanemu. Pozwany przystąpił do procesu likwidacji szkody.

(dowód: zgłoszenie szkody z dnia 06.05.2017 r. – k. 23-24, 274-275 oraz k. 412-414, pismo pozwanego z dnia 06.06.2017 r. – k. 20, pismo pozwanego z dnia 06.09.2017 r. – k. 21, pismo pozwanego z dnia 12.05.2017 r. – k. 22, wnioski rentowy – k. 39-40)

Pozwany pismem z dnia 06.08.2018 r. poinformowała powódkę o przyznaniu odszkodowania w kwocie 20.000 zł z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.

(dowód: pismo pozwanego z dnia 06.08.2018 r. – k. 411)

Powódka pismem z dnia 18.07.2018 r. wezwała pozwanego do zapłaty kwoty:

- 2.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia,
- 3.500 zł miesięcznie tytułem renty wyrównawczej,
- 15.000 zł miesięcznie tytułem zwiększonych potrzeb,
- 2.000 zł miesięcznie z tytułu zmniejszonych widoków powodzenia na przyszłość.

(dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty wraz z załącznikami – k. 276-278 oraz k. 412-492)

Pozwany przyznał powódce kwotę w łącznej wysokości 676.557,43 zł, na którą składała się:

- 554.000 zł tytułem zadośćuczynienia,
- 74.385,14 zł tytułem kosztów leczenia,
- 27.426,22 zł tytułem kosztów opieki osób trzecich w okresie od 11.05.2017 r. do 22.07.2018r.,
- 3.579,83 zł tytułem utraconego dochodu za okres od 01.01.2017 r. do 22.07.2018 r.,
- 17.166,24 zł tytułem wyrównania renty za okres od 23.07.2018 r. do 31.10.2018 r. w wysokości 17.166,24 zł.

Pozwany przyznał również powódce rentę:

- wyrównawczą w kwocie 651,88 zł miesięcznie płatną od 01.11.2018 r.,
- z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 4.550 zł miesięcznie płatną od dnia 01.11.2018r.

(dowód: pismo pozwanego z dnia 09.10.2018 r. – k. 408-410 oraz k. 36-38 oraz 42-44, raport skrócony dotyczący stanu zdrowia powódki – k. 25-34 oraz 722-731, informacje o szkodzie – k. 41, faktury VAT za okres od lipca 2018 r. do 30.01.2019 r. – k. 165-252)

Pozwany zwrócił powódce poniesione koszty związane z leczeniem, rehabilitacją transportem, dietą w łącznej kwocie 74.385,14 zł za okres od 01.01.2017 r. do 30.06.2018 r.

(dowód: faktury VAT – k. 82-164 oraz k. 431-491, okoliczność bezsporna)

Pozwany kwotę 614.000 zł wypłacił na rachunek pełnomocnika powódki r.pr. P. Z. w trzech przelewach w dniach 15.06.2017 r., 28.07.2017 r., 18.09.2017 r. Natomiast kwotę 62.557,43 zł na rachunek P. K. w dniu 12.10.2018 r.

Pozwany od listopada 2018 r. do sierpnia 2019 r. wypłacał miesięcznie kwotę 5.201,88 zł na rachunek P. K., zaś następnie kwotę tą wypłacał co miesiąc do stycznia 2020 r. na rachunek G. K. – matki powódki.

(dowód: potwierdzenie transakcji – k. 645-663)

W dniu 18.02.2019 r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych wpłynęła skarga na radcę prawnego P. Z.. Skarga została złożona w imieniu powódki przez J. K. (2).

(dowód: pismo Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 30.04.2019 r. wraz z skargą – k. 283-284)

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. wyrokiem z dnia 05.10.2020 r. uznał r. pr. P. Z. winnym popełnienia przewinienia dyscyplinarnego polegającego na tym, że nie rozliczył się z powódką co do kwoty 162.600 zł oraz 291.400 zł kwoty przyznanej powódce od pozwanego.

(dowód: protokół rozprawy przez Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym- k. 718-719, wyrok Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego – k. 742-743, protokół spotkania – k. 499-500 oraz k. 545-548, zeznania J. K. – k. 628v-629v, zeznania świadka A. S. – k. 629-630)

Powódka ukończyła szkołę zawodową i rozpoczęła pracę na stanowisku sprzedawcy. Następnie wyjechała za granicę. Po powrocie do Polski podjęła pracę również jako sprzedawca.

(dowód: zeznania G. K. – k. 627-628v)

Powódka w roku 2015 osiągnęła dochód roczny w wysokości 5.875,36 zł, zaś w roku 2016 w wysokości 40.829,46 zł. W roku 2017 dochód powódki wynosił 7.278,40 zł.

(dowód: - zeznanie podatkowe za rok 2015 – k. 259-266, zeznanie podatkowe za rok 2016 – k. 253-258 oraz k. 416v-421v, zeznanie podatkowe za rok 2017 – k. 267-270 oraz k. 422-426)

Powódka w dniu 28.12.2016 r. zawarła umowę o pracę na okres próbny 3 miesięcy w wymiarze 1/2 etatu z wynagrodzeniem 925 zł brutto do końca 2017 r. oraz 1000 zł brutto od 01.01.2017 r., na stanowisku sprzedawca. Następnie powódka zawarła umowę na czas określony od dnia 28.03.2017 r. do 27.09.2017 r. w wymiarze 1/2 etatu, z wynagrodzeniem 1000 zł brutto miesięcznie, na stanowisku sprzedawca.

(dowód: umowa o pracę z dnia 28.12.2016 r. – k. 492 oraz k. 533-534, świadectwo pracy – k. 532-533)

Godzina rehabilitacji powódki kosztuje – 100 zł, powódka wymaga jej w wymiarze 5 dni w tygodniu po dwie godziny dziennie. W ramach NFZ powódka ma zagwarantowane jedynie 80 dni domowej rehabilitacji nieodpłatnej. NFZ odmawia przedłużenia jej poza ten wymiar pomimo zaleceń lekarskich.

(dowód: zeznania G. K. – k. 628, opinia biegłej K. K. k. 932v)

Pozwany pismem z dnia 30.08 2021 r. poinformował powódkę, że dokonał:

- wyrównania renty z tytułu zwiększonych potrzeb za okres od stycznia do sierpnia 2021 r. w kwocie 1.440,00 zł,
- wyrównania renty z tytułu utraconych dochodów za okres od stycznia do sierpnia 2021 r. w kwocie 2.155,88 zł.

Ponadto, w wyniku weryfikacji pozwany od dnia 01.09.2021 r. podniósł kwotę wypłacanych świadczeń do kwoty:

- 4.730 zł z – renta z tytułu zwiększonych potrzeb,
- 910,18 zł – renta z tytułu utraconych dochodów.

(dowód: pismo z dnia 30.08.2021 r. – k. 853-854)

Minimalne wynagrodzenie za pracę kształtowało się następująco:

- w 2019 r. – 1633,78 zł,
- w 2020 r. – 1920,62 zł,
- w 2021 r. – 2061,67 zł,
- w 2022 r. – 2.263,56 zł,
- w 2023 r. – 2.700 zł.

(okoliczność bezsporna)

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powódki w zakresie żądanego zadośćuczynienia zasługiwało na uwzględnienie, co do zasady, natomiast, co do wysokości, nie w pełnym, dochodzonym przez nią zakresie. Natomiast żądanie z tytułu renty zasługiwało na uwzględnienie, co do zasady za okres od 1 kwietnia 2019 r., zaś za okres wcześniejszy nie zasługiwało w ogóle na uwzględnienie, z powodu jego nieudowodnienia. Podobnie jak w przypadku zadośćuczynienia, wysokość zasądzonej renty jest niższa od żądanej przez powódkę. Oddaleniu podlegało powództwo o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku z dnia 31.12.2016 r. na przyszłość, z uwagi na fakt, że stan zdrowia powódki jest utrwalony. Ponadto, powódka nie uprawdopodobniła, że w przyszłości mogą powstać inne nieujawnione jeszcze jednostki chorobowe będąc bezpośrednim następstwem wypadku.

Stan faktyczny został ustalony w oparciu o dokumenty przedłożone do akt sprawy, których wiarygodności żadna ze stron nie kwestionowała oraz zeznania powódki oraz świadków. Sąd nie stwierdził podstaw do podważenia wiarygodności zeznań powódki oraz świadków w zakresie w jakim były one zbieżne z pozostałym materiałem dowodowym – w szczególności złożonymi do akt dokumentami oraz wydaną opinią pisemną i ustną przez biegłych sądowych.

W niniejszej sprawie została wydana pisemna opinia przez zespół biegłych sądowych lekarzy. Każda ze stron złożyła zastrzeżenia co do treści oraz wniosków zawartych w opinii sporządzonej przez biegłych. W związku z czym konieczne było wydanie ustanej opinii uzupełniającej na rozprawie. W ocenie Sądu zarówno pisemna jak ustna opinia jest jasna, pełna oraz koresponduje z zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, a wnioski w niej zawarte są logiczne oraz zgodne z doświadczeniem życiowym.

Sąd pominął dowód z przesłuchania świadka P. K. i J. K. (3) na podstawie art. 235² § 1 pkt 4 k.p.c. jako niemożliwy do przeprowadzenia i w istocie zbędny.

Pozwany nie kwestionował tego, że sprawca wypadku ubezpieczony z tytułu odpowiedzialności cywilnej u pozwanego, ponosi odpowiedzialność za zdarzenie z dnia 31 grudnia 2016 r. Sprawcą był bezspornie, P. K. – ówczesny partner powódki, który na drodze krajowej nr (...) na trasie O.-W. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując pojazdem nie dostosował prędkości do warunków drogowych w trakcie wykonywania manewru wyprzedzania w wyniku czego doszło do zahaczenia o wyprzedzany pojazd, który to pojazd został zepchnięty do rowu, a pojazd P. K. dachował wpadając do rowu. Pasażerką pojazdu, którym kierował wówczas P. K. była powódka. Wina sprawcy jest bezsporna, nie kwestionuje jej co do zasady pozwany, a ponadto w tym zakresie toczyło się postępowanie karne. Postępowanie to zakończyło się prawomocnym wyrokiem skazującym wobec kierującego pojazdem – Sąd uznał P. K. winnym popełnienia czynu opisanego w art. 177 § 2 k.k. (k. 108 – w aktach sprawy karnej (...)) stanowiących załącznik do niniejszej sprawy).

Powódka więc, może domagać się od niego zadośćuczynienia, odszkodowania oraz renty na zasadzie winy (art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 § 1 k.c.). W konsekwencji powódka miała prawo od pozwanego dochodzić roszczeń z tytułu

czynu niedozwolonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 2003 nr 124 poz. 1152).

Formalna zasada odpowiedzialności strony pozwanej nie budziła wątpliwości. Spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia kwestii zachowania się powódki, jako przyczyny zaistniałej szkody i krzywdy, a w dalszej części wysokości należnego powódce zadośćuczynienia oraz renty.

Na wstępie rozważań dotyczących wymienionych wyżej kwestii należy wskazać, że mimo uznania kierującego samochodem winnym spowodowania wypadku, to wciąż Sąd cywilny może dokonać oceny okoliczności istotnych z punktu widzenia naprawienia szkody na gruncie przepisów prawa cywilnego. Powyższa kwestia została omówiona w orzecznictwie Sądu Najwyższego na gruncie przepisu art. 11 k.p.c., który stanowi, że „Ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Jednakże osoba, która nie była oskarżona, może powoływać się w postępowaniu cywilnym na wszelkie okoliczności wyłączające lub ograniczające jej odpowiedzialność cywilną.” W uzasadnieniu wyroku z dnia 24.06.2013 r. o sygn. akt II PK 352/12 Sąd Najwyższy wskazał „Zgodnie ze ukształtowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego wiązanie dotyczy jedynie ustalonych w sentencji wyroku znamion przestępstwa, a także okoliczności jego popełnienia. Natomiast wszelkie inne ustalenia prawomocnego, skazującego wyroku karnego, wykraczające poza elementy stanu faktycznego przestępstwa, nie mają mocy wiążącej dla sądu cywilnego, nawet jeżeli są zawarte w sentencji wyroku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2005 r., III CK 642/04, LEX nr 177207), a tym bardziej w uzasadnieniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1974, II CR 46/74, OSPiKA 1975, Nr 3, poz. 63). Sąd Najwyższy niejednokrotnie przyjmował o braku wiązania wyrokiem karnym w kwestii oceny winy osoby poszkodowanej oraz wzajemnych krzywd wyrządzonych przez poszkodowanego i innych okoliczności towarzyszących zajściu (orzeczenie z dnia 15 maja 1951 r., C-109/51, OSN 1952, Nr 1, poz. 23.), czy braku wiązania w zakresie stopnia przyczynienia się sprawcy oraz poszkodowanego do wyrządzenia szkody (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 1973, I PR 39/73, Lex Polonica nr 317702).” oraz w uzasadnieniu wyroku z dnia 21.02.2013 r. I CSK 373/12 wskazał że: „zasada prejudykatu wynikającego z art. 11 zdanie pierwsze k.p.c. ma charakter bezwzględnie obowiązujący w stosunku do sprawcy przestępstwa skazanego w procesie karnym. Taka osoba, pozwana w sprawie cywilnej, nie może podważać ustaleń wyroku skazującego ją za popełnienie przestępstwa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 1968 r., II PR 399/67, (...) 1968, nr 11, s. (...)). Może natomiast powoływać się na wszelkie okoliczności, które mogą mieć wpływ na zmniejszenie jej odpowiedzialności cywilnej, w tym na przyczynienie się poszkodowanego do szkody lub wyłączenie obowiązku jej naprawienia np. z powodu jej pokrycia, przedawnienia, potrącenia (m.in. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 4 maja 1965 r., I PR 116/65, OSPiKA 1966, nr 12, poz. 280 i z dnia 22 listopada 1966 r., I PR 487/66, (...) 1967, nr 7-8, s. (...)). Przepis art. 11 k.p.c., jako przepis procesowy, nie reguluje i nie przesądza kwestii odpowiedzialności cywilnej. O skutkach cywilnoprawnych wynikających z czynu objętego prawomocnym wyrokiem skazującym decyduje prawo cywilne materialne. Istota wiązania sądu cywilnego skazującym wyrokiem karnym wyraża się w tym, że w skład podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sądu cywilnego wchodzi czyn opisany w sentencji karnego wyroku skazującego. Sąd cywilny jest pozbawiony możliwości czynienia ustaleń odmiennych niż dokonane w postępowaniu karnym. Wyłączona jest tym samym możliwość dowodzenia w postępowaniu cywilnym, że prawomocny skazujący wyrok karny z jakichkolwiek przyczyn jest wadliwy.” Mając na uwadze powyższe, Sąd był uprawniony do merytorycznej oceny zasadności podniesionego przez pozwanego zarzutu przyczynienia się powódki do wypadku.

Zgodnie z art. 362 k.c., jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Przyczynienie się w rozumieniu przepisu to takie zachowanie się poszkodowanego, które pozostaje w adekwatnym związku przyczyny ze szkodą oraz wykazuje pewną cechę dodatkową, którą jest zawinienie lub przynajmniej obiektywnie nieprawidłowe (niewłaściwe) zachowanie. Przyczynienie się występuje, gdy w wyniku badania stanu faktycznego sprawy dojść trzeba do wniosku, że bez udziału poszkodowanego szkoda nie powstałaby lub nie przybrałaby rozmiarów, które ostatecznie w rzeczywistości osiągnęła.

Pozwany początkowo wskazywał, że powódka mogła przyczynić się do powstania lub zwiększenia szkody przez to, że nie miała zapiętych pasów bezpieczeństwa. Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości, że powódka wbrew twierdzeniom pozwanego w chwili zdarzenia miała zapięte pasy. Z protokołu oględzin pojazdu sporządzonego w dniu wypadku wynika, że wszystkie pasy bezpieczeństwa w pojeździe, w którym znajdowała się powódka były zablokowane (k. 3 akt sprawy (...)) stanowiących załącznik do niniejszej sprawy). Co więcej, sprawca wypadku już podczas przesłuchania w prokuraturze zeznał, że powódka miała zapięte pasy (k. 83 akt sprawy (...)) stanowiących załącznik do niniejszej sprawy). Powyższe potwierdziły również zeznania złożone przed Sądem przez świadka M. J. (2), który wskazał, że „ Jakiś młody człowiek tą dziewczynę zaczął wypinać z pasów, brał ją na ręce. Nachylił się nad nią i coś tam robił, przypuszczam że wypinał ją z pasów, ale tego nie widziałem, było to 20 m przede mną. Ponieważ jednak później ściągał je po otwarciu drzwi tak jakby próbował je wyciągnąć to wydaje mi się, że pasy były zapięte. Dziewczyna z resztą siedziała na swoim miejscu, a nie wierzę żeby po wykonaniu tyłu koźłów było to możliwe gdyby pasów nie miała. Gdzieś około 20 rołek ten samochód zrobił, jak na rajdach samochodowych. (...) Gdy kierowca B. pochylił się nad dziewczyną to ściągał ten pas jakby go nawijał. Według mnie na 100 % była przypięta. Jestem fanem rajdów samochodowych. Widziałem wielokrotnie wypadki osób które nie były przypięte, te osoby przemieszczały się przy takim koziółkowaniu samochodu. Ta dziewczyna musiała być przypięta.” (protokół rozprawy – k. 691v-692).

Pozwany po zapoznaniu się z materiałem dowodowym oraz zeznaniach świadka M. J. (2) cofnął wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, który miał dotyczyć właśnie tego, czy powódka miała zapięte pasy. Wobec tak zgromadzonego materiału dowodowego nie ulega żadnej wątpliwości, że powódka w chwili wypadku była przypięta w pasy bezpieczeństwa. Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że powódka nie przyczyniła się ani do powstania ani do zwiększenia szkody w rozumieniu art. 362 k.c. Tym samym nie zachodzi w niniejszej sprawie okoliczność skutkująca obniżeniem przyznanego świadczenia powódce.

Zadośćuczynienie przewidziane w art. 445 § 1 k.c. ma charakter kompensacyjny, stanowi sposób naprawienia krzywdy w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych. Powinno ono uwzględniać nie tylko krzywdę istniejącą w chwili orzekania, ale również taką, którą poszkodowany będzie w przyszłości na pewno odczuwać oraz krzywdę dającą się z dużym stopniem prawdopodobieństwa przewidzieć. Zasadniczą przesłanką przy określaniu jego wysokości jest stopień natężenia krzywdy, tj. cierpień fizycznych i ujemnych doznań psychicznych. O rozmiarze krzywdy decydują takie okoliczności jak: rodzaj, charakter, długotrwałość i intensywność cierpień fizycznych i psychicznych, stopień i trwałość kalectwa. Zadośćuczynienie musi przedstawiać wartość ekonomicznie odczuwalną. Wypadek, w którym brała udział powódka spowodował trwałe uszczerbek na jej zdrowiu. Powódka była operowana oraz przez kilka miesięcy (od stycznia do maja 2017 r.) przebywała w szpitalu), a następnie przez kilka miesięcy była rehabilitowana w różnych placówkach. Powódka do chwili obecnej jest rehabilitowana i to nie ulegnie zmianie do końca jej życia. Powódka przebywa pod opiekę lekarza POZ, a ponadto zgodnie z opinią biegłych sądowych wymaga konsultacji urologa, neurologa oraz lekarza rehabilitanta.

Powódka w chwili wypadku miała 24 lat, a zdarzenie to zmieniło diametralnie jej dotychczasowe życia jak i plany na przyszłość. Powódka przed wypadkiem była osobą pełnosprawną, aktywną zawodowo, nie wymagająca pomocy osób trzecich w jakimkolwiek aspekcie codziennego życia. Powódka nie doznawała żadnych ograniczeń, w szczególności wynikających z jej stanu zdrowia. Utrzymywała kontakty towarzyskie, pozostawała w związku partnerskim, a w przyszłości zamierzała założyć rodzinę. Powódka poprzez wypadek utraciła sprawność fizyczną – wynika to z zeznań powódki (k. 864v-865), matki powódki (k. 627-628v) i świadka J. K. (k.628v-629v) jak również dokumentacji medycznej oraz opinii zespołu biegłych sądowych (k.764-780 oraz k.932-934). Powódka w wyniku wypadku, stała się osobą zależną od osób trzecich, która nie może samodzielnie funkcjonować i potrzebuje wsparcia we większości czynności życia codziennego.

Ponadto, stan psychiczny powódki uległ znacznemu pogorszeniu. Przed wypadkiem powódka nie leczyła się psychiatrycznie, ani nie potrzebowała wsparcia psychologicznego. Powódka cierpi od kiedy zdała sobie sprawę, ze swej nieodwracalnej niesprawności. Powódka z zadowolonej z życia osoby, stała się osobą rozżaloną, rozgoryczoną,

odczuwającą stałą frustrację. Powódka nie pogodziła się z doznanymi stratami. Biegli stwierdzili u powódki zaburzenia adaptacyjne i depresyjne wymagające farmakoterapii. Wskazali również, że istnieje ryzyko pogłębiania się zaburzeń depresyjnych (k. 779-780).

Obecnie życie powódki zmieniło się całkowicie i brak jest widoków na poprawę tego stanu w przyszłości. Uszkodzenie rdzenia kręgowego jest nieodwracalne. Biegli stwierdzili, że powódka w wyniku wypadku doznała łącznie trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 140% (k. 779).

Oceniając całokształt sprawy i rozmiar krzywdy powódki, ostatecznie Sąd doszedł do wniosku, że adekwatne do cierpień fizycznych i psychicznych, jakich powódka doznała wskutek wypadku z dnia 31.12.2016 r. jest zadośćuczynienie w wysokości 1.000.000 zł. Uwzględniając jednak wypłacone już wcześniej przez pozwanego zadośćuczynienie w kwocie 574.000 zł (20.000 zł z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i 554.000 zł z tytułu OC sprawy wypadki), Sąd zasądził na rzecz powódki kwotę 426.000 zł **o czym orzeczono w punkcie I sentencji wyroku.** W ocenie Sądu powyższa kwota jest należyście wyważona i odzwierciedla rozmiar krzywdy i cierpienia, jakich powódka doznała na skutek przedmiotowego wypadku. Za przyznaniem zadośćuczynienia w takiej wysokości przemawiał młody wiek powódki w chwili zdarzenia (24 lata), utrata perspektywy na przyszłość, całkowita zmiana dotychczasowego życia, stan psychiczny powódki, ograniczenia w codziennym życiu i uzależnienie od osób trzecich do końca życia. Sąd ustalając wysokość zadośćuczynienia wziął również pod uwagę kwoty jakie są zasądzone w sprawach o podobnym stanie faktycznym. Mimo, iż powódka twierdziła, że nie otrzymała w pełnej wysokości przyznanej przez pozwanego kwoty tj. 574.000 zł, to jednak kwota ta została przez pozwanego wypłacona na rachunek bankowy osób upoważnionych przez powódkę. Pozwany udowodnił to składając do akt sprawy potwierdzenia transakcji. Z faktu, że pełnomocnik powódki nie wypłacił powódce całej otrzymanej kwoty nie obciąża pozwanego. Powódka w innym postępowaniu, na drodze postępowania cywilnego może dochodzić kwot jej niewypłaconych. W związku z tym zasadnym było zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki ustalonej kwoty zadośćuczynienia pomniejszonej o kwotę 574.000 zł. Dlatego na podstawie art. 445 § 1 k.c. i art. 436 § 1 k.c. w zw. 435 § 1 k.c. w zw. 415 k.c. oraz art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych powództwo uwzględniono co do kwoty 426.000 zł.

W pozostałym zakresie roszczenie powódki o zadośćuczynienie oddalono jako bezzasadne, **o czym orzeczono w pkt III sentencji wyroku.**

O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 k.c. Powódka domagał się zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 1.446.000 zł od dnia 09.06.2017 r. do dnia zapłaty. W ocenie Sądu podkreślić należy, że pozwany dobrowolnie, jeszcze przed wytoczeniem powództwa dokonał zapłaty na rzecz powódki kwoty 574.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności – sporna była kwestia wysokości zadośćuczynienia oraz ewentualnego przyczynienia się powódki. Dopiero w toku postępowania, po zeznaniach świadka M. J. (2) została rozstrzygnięta kwestia przyczynienia się powódki. Ponadto, na zlecenie Sądu została wydana przez zespół biegłych pisemna opinia, a następnie na rozprawie w dniu 15 grudnia 2022 r. ustna opinia uzupełniająca. Dopiero przeprowadzone postępowanie dowodowe dało możliwość ustalenia faktycznego rozmiaru krzywdy i cierpień doznanych przez powódkę. W związku z tym, Sąd uznał, że odsetki powinny zostać zasądzone dopiero od dnia 15 grudnia 2022 r. tj. dnia wydania uzupełniającej opinii przez biegłych oraz zamknięcia rozprawy. Należy również wziąć pod uwagę, że niniejsze sprawa różni się od spraw, w których pozwany w postępowaniu likwidacyjnym nie wypłaca żadnego świadczenia poszkodowanemu bądź przyznana kwota ma wymiar symboliczny. W niniejszej sprawie pozwany przed wytoczeniem powództwa przyznał powódce świadczenie w kwocie 574.000 zł, którego nie można uznać za kwotę symboliczną, lecz kwotę którą pozwany mógł rzeczywiście uznać za właściwą. Dopiero niniejszej postępowanie, w szczególności opinia biegłych dała pełen obraz sytuacji powódki i pozwoliła na określenie ostatecznej kwoty zadośćuczynienia. W związku z powyższym, Sąd uznał że pozwany pozostaje w opóźnieniu w spełnieniu świadczenia od dnia 15.12.2022 r., **o czym orzekł w pkt I sentencji wyroku na podstawie art. 481 § 1 k.c.**

Żądanie w zakresie odsetek za pozostały okres oddalono jako bezzasadne, **o czym orzeczono w pkt III sentencji wyroku.**

Powódka żądała również zasądzenia na jej rzecz tytułem renty kwoty 20.500 zł miesięcznie z płatnej do dnia 10 każdego miesiąca z wyrównaniem od stycznia 2017 r. na podstawie 444 § 2 k.c. Zgodnie z powołanym wyżej przepisem jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej rent. Powódka składając pozew żądała zasądzenia renty wstecz tj. od dnia 01.01.2017 r. Wskazać, należy, że zasądzenie świadczenia jakim jest renta należy rozdzielić na rentę wstecz tj. do dnia wniesienia pozwu oraz rentę na przyszłość tj. od dnia wniesienia pozwu (29.03.2018r.). Jest to istotne z uwagi na kwestie dowodowe. Roszczenie w zakresie z przed dnia wniesienia pozwu dotyczące renty musi zostać wykazane poprzez dowody – zarówno zakres, jak i wysokość szkody, która ma zostać zrekompensowana przyznaną rentą. Pozwany wypłacił powódce następujące kwoty: 74.385,14 zł tytułem kosztów leczenia, 27.426,22 zł tytułem kosztów opieki osób trzecich w okresie od 11.05.2017 r. do 22.07.2018r., 3.579,83 zł tytułem utraconego dochodu za okres od 01.01.2017 r. do 22.07.2018 r., 17.166,24 zł tytułem wyrównania renty za okres od 23.07.2018 r. do 31.10.2018 r. Natomiast od dnia 01.11.2018 r. pozwany wypłacał powódce rentę w łącznej kwocie 5.201,88 zł na którą składała się renta wyrównawcza w kwocie 651,88 zł miesięcznie oraz z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 4.550 zł miesięcznie. Następnie od września 2021 r. pozwany zwiększył przyznane powódce kwoty i wypłacał miesięcznie kwotę 4.730 zł z (renta z tytułu zwiększonych potrzeb) oraz 910,18 zł (renta z tytułu utraconych dochodów), zaś od stycznia 2021 r. do sierpnia 2021 r. dokonał wyrównania wskazanych kwot.

Strona powodowa nie udowodniła, że przysługuje jej świadczenie za okres od dnia 01.01.2017 r. do 29.03.2019 r. w kwocie wyższej niż wypłacona przez pozwanego i otrzymane z ubezpieczenia społecznego. Zgodnie z art. 6 k.c. powódkę obciąża ciężar dowodowy w tym zakresie i konsekwencje nieudowodnienia roszczenia. W ocenie Sądu powódka nie wykazała i nie udowodniła roszczenia obejmującego rentę z przed wniesienia powództwa w wyższej wysokości niż dotychczas wypłacone świadczenia. W związku z tym powództwo w tym zakresie do dnia jego wniesienia zostało oddalono jako nieudowodnione na podstawie art. 444 § 2 k.c. w zw. z art. 436 § 1 k.c. w zw. 435 § 1 k.c. w zw. 415 k.c. oraz art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, **o czym Sąd orzekł w pkt III sentencji wyroku.**

Natomiast w zakresie żądania na przyszłość tj. renty na podstawie art. 444 § 2 k.c. wystarczającym jest uprawdopodobnienie roszczenia. W przypadku powódki roszczenie jej należy rozpatrywać w zakresie renty w związku z całkowitą utratą zdolności do pracy zarobkowej, zwiększonych potrzeb oraz zmniejszonych widoków na przyszłość. Poniżej zostaną omówione świadczenia należne powódce w każdej z tych kategorii.

W pierwszej kolejności zostanie omówiona kwestia całkowitej utraty zdolności do pracy zarobkowej przez powódkę. Bezsprzecznie powódka utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy zarobkowej. Lekarz orzecznik ZUS uznał że powódka jest całkowicie niezdolna do pracy od dnia 31.12.2016 r. (k. 71 oraz k. 528-529). Przed wypadkiem powódka pracowała jako sprzedawca. Miała w tym zakresie wykształcenie kierunkowe - powódka ukończyła szkołę zawodową. Materiał dowodowy w niniejszej sprawie nie pozwala na przyjęcie, że powódka w przypadku kontynuowania zatrudnienia osiągałaby dochód w wysokości innej niż minimalne wynagrodzenie za pracę. Powódka nie wykazała aby po ukończeniu szkoły zawodowej zdobyła dodatkowe wykształcenie bądź kwalifikacje, której istotnie zwiększyłby jej wartość na rynku pracy. Co więcej, również historia zawodowa powódki nie wskazuje na to, aby przed wypadkiem osiągała dochód istotnie wyższy niż płaca minimalna. W związku z tym w ocenie Sądu powódka mogła uzyskać następujące wynagrodzenie miesięczne netto w roku: 2019 r. – 1633,78 zł, 2020 r. – 1920,62 zł, 2021 r. – 2061,67 zł, 2022 r. – 2.263,56 zł oraz w 2023 r. – 2.700 zł i w takiej wysokości powinna zostać powódce zrekompensowana poniesiona przez nią szkoda z tytułu całkowitej utraty zdolności zarobkowej.

W zakresie zwiększonych potrzeb powódki zostały w tym zakresie uwzględnione takie potrzeby jak koszt opieki osób trzecich, koszty rehabilitacji, zakup lekarstw, zakup środków higienicznych, koszty dojazdu, specjalna dieta oraz wizyty u lekarzy specjalistów. Postępowanie dowodowe, w tym opinia biegłych wykazała, że niezbędna w życiu powódki jest opieka osób trzecich w codziennych czynnościach – w wymiarze 9 godzin dziennie. Powódka wymaga

łącznie 270 godzin opieki miesięcznie, przy założeniu 30 dni w miesiącu (30 dni x 9 godzin). Strona powodowa wskazywała, że godzina pracy opiekuna wynosi 13 zł. Stawka ta mieści się w minimalnych kosztach opieki znanych Sądowi z urzędu w tego typu sprawach. W związku z powyższym należy uznać, że miesięczny koszt opieki przez osoby trzecie nad powódką wynosi 3.510 zł (270 godzin x 13 zł) i taka kwota miesięcznie przysługuje powódce z tego tytułu.

Powódka od czasu wypadku wymaga systematycznej rehabilitacji, nie tylko w celu poprawy stanu zdrowia, ale przede wszystkim aby sytuacja zdrowotna powódki nie uległa pogorszeniu. Konieczność korzystania z rehabilitacji przez powódkę nie była między stronami sporna, jednak już jej wymiar tak. W ocenie biegłych powódka wymaga rehabilitacji przez co najmniej 5 dni w tygodniu po 2 godziny. Tym samym powódka wymaga rocznie 260 dni rehabilitacji (52 tygodnie x 5 dni). W ramach świadczeń przysługujących powódce z Narodowe Funduszu Zdrowia powódka może skorzystać z 80 dni rehabilitacji domowej rocznie – czyli wymaga jeszcze pokrycia kosztów rehabilitacji w wymiarze 180 dni (260 – 80). Wobec powyższego przyjąć należy, że pozwany powinien sfinansować powódce 360 godzin rehabilitacji rocznie (180 dni x 2 godziny). Matka powódki zeznała, że godzina rehabilitacji powódki kosztuje 100 zł (protokół przesłuchania – k. 628). Daje to 360 godzin rocznie x 100 zł, a więc w sumie 36.000 zł rocznie. Tym samym miesięczny koszt z tego tytułu, który powinien zostać pokryty przez pozwanego wynosi 3.000 zł (36.000 zł : 12 miesięcy).

Wnioski opinii sporządzonej na potrzeby niniejszego postępowania jednoznacznie wskazują, że powódka powinna być pod opieką przynajmniej lekarza specjalisty urologa i neurologa jak również lekarza rehabilitanta. Pozwany wskazywał, że powódka z wizyt lekarskich może korzystać w ramach świadczeń z Narodowego Funduszu Zdrowia. Faktycznie, osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności mogą korzystać z różnego rodzaju świadczeń medycznych poza kolejnością. Jednak ustawowe uprawnienie powódki, nie ma w ocenie Sądu odzwierciedlenia w rzeczywistości. Z pewnością z wielu świadczeń powódka skorzysta w szybkim terminie, jednak część z nich nadal będzie wymagało długiego oczekiwania. Należy mieć na uwadze to, że stan zdrowia powódki jest szczególny, a powódka nie jest w stanie samodzielnie udać się na wizytę lekarską. W związku z tym, w ocenie Sądu miesięczna kwota 100 zł powinna zapewnić powódce w razie potrzeby możliwość skorzystania z prywatnej wizyty lekarskiej.

Powódka, z uwagi na swój stan zdrowia potrzebuje różnego rodzaju lekarstw jak i środków higienicznych. Konieczność zakupu powyższych produktów jest następstwem wypadku z dnia 31.12.2016 r. W ramach refundacji z Narodowego Funduszu Zdrowia uprawnionemu do tego pacjentowi przysługuje do 90 sztuk pieluchomajtek w każdym miesiącu (zamiennie mogą to być inne produkty chłonne dla osób z inkontynencją: higieniczne podkłady jednorazowe, wkładki urologiczne, chłonne majtki, pieluchy anatomiczne. Uzasadnia to mimo wszystko zwiększone potrzeby z tego tytułu (nietrzymanie moczu i kału, co wymaga częstszych zmian pieluch, prania pościeli itp.) W ocenie Sądu zostało wykazane, że powódka wymaga szczególnych pokarmów bogatych w białko zwierzęce lecz bez szczegółowego udowodnienia.

W ocenie Sądu niezbędną kwotą jest kwota 300 zł miesięcznie tytułem zakupu lekarstw, co wykazała powódka w sposób wystarczający. Wykazała, że musiała kupować większą ilość artykułów higienicznych co uzasadnia w ocenie Sądu wydatek na poziomie 150 zł (pieluchomajtki ma w ramach refundacji z NFZ), a nie 300 zł oraz 150 zł z tytułu specjalnej diety, a nie 300 zł.

Sąd uznał również za zasadne żądanie powódki w zakresie zwrotu kosztów transportu. Stan zdrowia powódki nie pozwala jej na codzienne i długie (z pewnością z licznymi przesiadkami) przemieszczanie się środkami komunikacji zbiorowej. Korzystanie z taksówek w celu przemieszczenia się do lekarza czy rehabilitację jest w pełni uzasadnione. Odpowiednią kwotą na ten cel będzie kwota 500 zł miesięcznie.

Kolejnym aspektem renty wymagającym omówienia są zmniejszone widoki powódki na przyszłość. W ocenie Sądu adekwatna miesięczna kwota z tego tytułu wynosi 1.000 zł. Wypadek całkowicie zmienił życie powódki, jej codzienność oraz plany na przyszłość w szczególności te związane z małżeństwem i macierzyństwem. Jednak Sąd dostrzega również to, że powódka po ukończeniu szkoły zawodowej nie kontynuowała dalszego kształcenia czy to w formie

szkoleń czy kursów jak również nie rozwijała się zawodowo. Powódka również nie wykazała, aby była utalentowana w pewnej dziedzinie i się w niej rozwijała, a wypadek spowodował utratę szansy na osiągnięcie sukcesów bądź rozwój w tym zakresie. Postępowanie nie wykazało również aby powódka podjęła przed wypadkiem działania zmierzające do realizacji planów, które mogłyby skutkować w przyszłości poprawą jest sytuacji finansowej czy życiowej. Widoki na przyszłość powódki niewątpliwie zostały utracone, jednak w ocenie Sądu odpowiednią z tego tytułu kwotą będzie kwota w wysokości 1000 zł miesięcznie.

Podsumowując, powódka wykazała, że jest osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji i na skutek wypadku utraciła możliwość pracy oraz wymaga opieki osób trzecich w codziennym życiu. Oceniając całokształt sprawy i rozmiar zwiększonych potrzeb powódki, ostatecznie Sąd doszedł do wniosku, że adekwatną do potrzeb powódki jest renta z tytułu zwiększonych potrzeb od kwietnia 2019 r. do chwili obecnej i w przyszłości po 7.410 zł miesięcznie. Na kwotę tą składa się: koszt opieki 3.510 zł, rehabilitacji 3.000 zł, specjalnej diety 150 zł, środków higienicznych 150 zł, lekarstw 300 zł, dojazdu 500 zł oraz wizyt lekarskich 100 zł. Ponadto, również stałą miesięczną kwotą przysługującą powódce od kwietnia 2019 r. jak również na przyszłość jest kwota 1.000 zł tytułem renty z uwagi na utracone widoki na przyszłość. Powódka nie wykazała działań pozwalających uznać aby uzasadniona była większa kwota.

W związku z powyższym stałym składnikiem renty przysługującej powódce jest kwota 8.710 zł oraz zmienna co roku kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę. Jednocześnie kwota renty powinna zostać pomniejszona o świadczenia, które powódka otrzymywała do dnia wydania wyroku od pozwanego jak również z środków publicznych. Wobec tego, poniżej zostanie wskazana kwota przysługująca miesięcznie w poszczególnych latach poczynając od kwietnia 2019 r.

Minimalne wynagrodzenie netto za pracę w 2019 r. wynosiło miesięcznie 1.633,78 zł. Kwotę tą należy powiększyć o stałą kwotę miesięczną renty z tytułu zwiększonych potrzeb i utarty widoków na przyszłość w kwocie 8.710 zł. W wyniku tego działania otrzymujemy kwotę 10.343,78 zł. Kwotę tą należy pomniejszyć o rentę z tytułu niezdolności do pracy wypłacaną przez ZUS w kwocie 1.157,01 zł oraz wypłaconą przez pozwanego rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 4.550 oraz z tytułu utraconego dochodu w kwocie 651,88 zł. Ostatecznie powódce za okres od kwietnia 2019 do grudnia 2019 r. przysługuje dodatkowo kwota 3.984,89 zł miesięcznie, **o czym Sąd orzekł w pkt II sentencji wyroku.**

Minimalne wynagrodzenie netto za pracę w 2020 r. wynosiło miesięcznie 1.920,62 zł. Kwotę tą należy powiększyć o stałą kwotę miesięczną renty z tytułu zwiększonych potrzeb i utarty widoków na przyszłość w kwocie 8.710 zł. W wyniku tego działania otrzymujemy kwotę 10.630,62 zł. Kwotę tą należy pomniejszyć o rentę z tytułu niezdolności do pracy wypłacaną przez ZUS w kwocie 1.754,91 zł oraz wypłaconą przez pozwanego rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 4.550 oraz z tytułu utraconego dochodu w kwocie 651,88 zł. Ostatecznie powódce za okres od stycznia 2020 do grudnia 2020 r. przysługuje dodatkowo kwota 3.673,89 zł miesięcznie, **o czym Sąd orzekł w pkt II sentencji wyroku.**

Minimalne wynagrodzenie netto za pracę w 2021 r. wynosiło miesięcznie 2.061,67 zł. Kwotę tą należy powiększyć o stałą kwotę miesięczną renty z tytułu zwiększonych potrzeb i utarty widoków na przyszłość w kwocie 8.710 zł. W wyniku tego działania otrzymujemy kwotę 10.771,67 zł. Kwotę tą należy pomniejszyć o rentę z tytułu niezdolności do pracy wypłacaną przez ZUS w kwocie 1.805,96 zł oraz wypłaconą przez pozwanego rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 4.730 oraz z tytułu utraconego dochodu w kwocie 954,92 zł. Ostatecznie powódce za okres od stycznia 2021 do grudnia 2021 r. przysługuje dodatkowo kwota 3.280,79 zł miesięcznie, **o czym Sąd orzekł w pkt II sentencji wyroku.**

Minimalne wynagrodzenie netto za pracę w 2022 r. wynosiło miesięcznie 2.263,56 zł. Kwotę tą należy powiększyć o stałą kwotę miesięczną renty z tytułu zwiększonych potrzeb i utarty widoków na przyszłość w kwocie 8.710 zł. W wyniku tego działania otrzymujemy kwotę 10.973,56 zł. Kwotę tą należy pomniejszyć o rentę z tytułu niezdolności do pracy wypłacaną przez ZUS w kwocie 1.974,42 zł oraz wypłaconą przez pozwanego rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 4.730 oraz z tytułu utraconego dochodu w kwocie 954,92 zł. Ostatecznie powódce za okres od stycznia 2022

do grudnia 2022 r. przysługuje dodatkowo kwota 3.314,22 zł miesięcznie, **o czym Sąd orzekł w pkt II sentencji wyroku.**

Minimalne wynagrodzenie netto za pracę w 2023 r. wynosi miesięcznie 2.700 zł. Kwotę tą należy powiększyć o stałą kwotę miesięczną renty z tytułu zwiększonych potrzeb i utarty widoków na przyszłość w kwocie 8.710 zł. W wyniku tego działania otrzymujemy kwotę 11.410 zł. Kwotę tą należy pomniejszyć o rentę z tytułu niezdolności do pracy wypłacaną przez ZUS w kwocie 1.974,42 zł. Ostatecznie powódce za okres od stycznia 2023 r. przysługuje kwota 9.435,58 zł miesięcznie, **o czym Sąd orzekł w pkt II sentencji wyroku.**

O rencie zasądzonej w punkcie II sentencji wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 444 § 2 k.c. w zw. z art. 436 § 1 k.c. w zw. 435 § 1 k.c. w zw. 415 k.c. oraz art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 k.c. Renta została zasądzona od pierwszego pełnego miesiąca po dniu wniesienia pozwu tj. od 1 kwietnia 2019 r., ponieważ pozew został wniesiony w dniu 29.03.2019 r.

W pozostałym zakresie roszczenie powódki o rentę oddalono jako bezzasadne i nieudowodnione, **o czym orzeczono w pkt III sentencji wyroku.**

Powódka domagała się również ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość. Poszkodowany w sprawie o zasądzenie odpowiedniego świadczenia na podstawie przepisu art. 444 k.c. oraz 445 k.c. na swoją rzecz, może również żądać ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości z tego samego zdarzenia. Wykładnia funkcjonalna art. 189 k.p.c. przemawia za przyjęciem interesu prawnego w ustaleniu, jeżeli istnieje jakaś obiektywna niepewność stanu prawnego, bowiem mogą wystąpić dalsze skutki zdarzenia, które na dzień wytoczenia powództwa nie są znane bądź nie można jeszcze na ich podstawie sformułować właściwego żądania pozwu (Uchwała SN z dnia 17 kwietnia 1970 r., sygn. akt III CZP 34/69, wyrok SN z dnia 11 stycznia 2019 r., sygn. akt V CSK 558/17). Powódka w ocenie Sądu nie wykazała, aby miała interes prawny w domaganiu się ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość. Ustalenie odpowiedzialności na przyszłość jest zasadne wówczas gdy istnieje pewien stan niepewności np. że stan zdrowia poszkodowanego może ulec pogorszeniu poprzez powstanie nowych skutków, nie znanych na dzień wytaczania pierwotnego powództwa. Uszczerbek na zdrowiu powódki został stwierdzony w wysokości 140%. Biegli w opinii (k. 779) wskazali, że ryzyko powstania powikłań w przyszłości może wynikać z zaprzestania rehabilitacji przez powódkę bądź braku jej systematyczności. Stan zdrowia powódki jest utrwalony, a ewentualne dodatkowe następstwa wypadku mogą wynikać z nieprawidłowej rehabilitacji bądź jej braku, a nie w wyniku nowej jednostki chorobowej powstałej w związku z wypadkiem w dniu 31.12.2016 r. Postępowanie dowodowe nie wykazało, aby istniał jakikolwiek stan niepewności co wystąpienia dalszych skutków, nieznanych na dzień wytaczania powództwa. Powódka nie udowodniła, a nawet nie uprawdopodobniła takiej okoliczności. Na marginesie wskazać należy, że sprawca wypadku, w którym została poszkodowana powódka został uznany winnym popełnienia czynu zabronionego opisanego w art. 172 § 1 k.k. W związku z tym zgodnie z art. 442¹ § 2 k.c. termin przedawnienia roszczeń o naprawienie szkody wynosi 20 lat od dnia popełnienia przestępstwa. W związku z tym, brak ustalenia w przedmiocie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość nie pozbawia powódki możliwości dochodzenia w przyszłości roszczeń dotyczących nowo ujawnionych następstw wypadku z dnia 31.12.2016 r. Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd nie znajduje do podstaw do ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość i z uwagi na brak spełnienia przesłanek z art. 189 k.p.c. na podstawie tego przepisu oddala powództwo w tym zakresie, **o czym orzeczono w pkt III sentencji wyroku.**

Przechodząc do kosztów procesu Sąd Okręgowy dokonał ich stosunkowego rozdzielenia wedle odpowiedzialności za wynik sprawy na podstawie art. 100 k.p.c.

Powódka w niniejszej sprawie poniosła następujące koszty:

- wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika – 10.800 zł,

- opłata za pełnomocnictwo notarialne - 98,40 zł (k. 18),
- opłata sądowa od pozwu – 1.000 zł,
- zaliczka na opinię biegłych sądowych – 1000 zł

łącznie: **12.898,40 zł.**

Pozwany poniósł następujące koszty:

- wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika – 10.800 zł,
- opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł

łącznie: **10.817 zł.**

Wynagrodzenie pełnomocnika powodów oraz pozwanego ustalono na podstawie § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Powódka domagała się kwoty łącznej kwoty 1.692.000 zł (zadośćuczynienie w kwocie 1.446.000 zł oraz renta w kwocie 246.000 zł) a roszczenie zostało uwzględnione w zakresie kwoty 539.226,96 zł (426.000 tytułem zadośćuczynienia oraz renta w kwocie 113.226,96 zł). Powódka wygrała zatem proces w 32 %, pozwany zaś w 68 %.

Powódce przysługuje względem pozwanego prawo żądania kwoty 4.127,48 zł,

Pozwanemu przysługuje względem powódki prawo żądania kwoty 7.355,86 zł.

Wobec tego, że powyższe kwoty są zbliżone, mając na uwadze okoliczności i wyniki sprawy zasadnym było wzajemne zniesienie kosztów procesu.

Z tego względu Sąd koszty procesu stron wzajemnie zniósł, **o czym orzekł jak w pkt IV sentencji wyroku.**

Powódka była zwolniona od kosztów sądowych częściowo, a mianowicie od opłat i wydatków ponad 1.000 zł każde (k.381). W związku z tym obciążające powódkę opłaty zaliczkowo pokrył Skarb Państwa, a mianowicie była to opłata od pozwu w kwocie 83.600 zł (84.600 zł – opłata wniesiona przez powódkę 1.000 zł). Ponadto, Skarb Państwa pokrył zaliczkowo nie uiszczone koszty opinii biegłych sądowych: pisemnej opinii w kwocie 13.990,26 zł (14.990,26 zł – zaliczka uiszczona przez powódkę w kwocie 1.000 zł) oraz ustnej opinii w kwocie 987,32 zł. Łącznie kwota zaliczkowo pokryta przez Skarb Państwa wynosi 98.577,58 zł.

Z uwagi na wynik procesu, strony powinny pokryć koszty sądowe w zakresie odpowiadającym stopniowi, w jakim przegrały one sprawę, tj.:

- powódka 68 % z kwoty 98.577,58 zł tj. 67.032,70 zł,
- pozwanego 32 % z kwoty 98.577,58 zł tj. 31.544,88 zł.

Sąd na podstawie art. 113 § 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Olsztynie tytułem zwrotu kosztów sądowych od pozwanego kwotę 31.544,88 zł, **o czym orzekł jak w pkt V sentencji wyroku.**

Sąd uznał, że w niniejszej sytuacji zachodzą szczególne okoliczności aby nie obciążać powódki nieuiszczonymi kosztami sądowymi w rozumieniu art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Są to: sytuacja osobista powódki oraz przedmiot sprawy. Skutkowało to rozstrzygnięciem **jak w pkt VI sentencji wyroku.**